

Sygn. akt: II K 888/20

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący sędzia Jędrzej Czerwiński

Protokolant st. sekr. sądowy Justyna Pabian

w obecności prokuratora Marka Partyki

po rozpoznaniu dnia 11.01.21 r. sprawy:

K. T. (1) s. M. i D. z domu D. ur. (...) w C.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

- 1) Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie II K 41/20 za czyn z art. 288§1 kk popełniony w dniu 30 września 2018 roku na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności;
- 2) łącznym Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 7 lipca 2020 roku w sprawie II K 97/20 obejmującym wyroki Sądu Rejonowego w Toruniu o sygn. VIII K 764/19 i Sądu Rejonowego w Chełmnie o sygn. II K 318/19 na karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;
- 3) Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 14 lipca 2020 roku w sprawie II K 906/19 za czyny z art. 279§1 kk w zw. z art. 283 kk oraz z art. 158§1 kk popełnione w dniu 20 lutego 2019 roku na karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności;

orzeka:

I. Na podstawie art. 85§1 i 2 kk i art. 86§1 kk w brzmieniu sprzed 24 czerwca 2020 roku łączy kary orzeczone wyrokami:

- łącznym Sądu Rejonowego w Chełmnie w sprawie **II K 97/20** i

- Sądu Rejonowego w Toruniu w sprawie **II K 906/19** i w ich miejsce wymierza skazanemu K. T. (1) karę łączną 1 (jednego) roku i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. Na podstawie art. 577 kpk w zw. z art. 63§1 kk zalicza skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej okresy:

- zatrzymania stosowanego w sprawie II K 906/19 od dnia 20 lutego 2019 roku godzina 21.50 do dnia 22 lutego 2019 roku godzina 13.26,

- zatrzymania stosowanego w sprawie VIII K 764/19 objętej wyrokiem łącznym o sygn. II K 97/20 od dnia 28 stycznia 2019 roku godzina 10.10 do dnia 29 stycznia 2019 roku godzina 14.10

- dotychczas odbytych kar podlegających łączeniu;

III. Na podstawie art. 572 kpk umarza postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym kary ograniczenia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu w sprawie II K 41/20;

IV. Zasadza od Skarbu Państwa (Kasy Sądu Rejonowego w Toruniu) na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. J. J. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych sześćdziesiąt groszy brutto) tytułem nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu z urzędu;

V. Zwalnia skazanego od wydatków, którymi obciąża Skarb Państwa.

II K 888/20

UZASADNIENIE

Na wstępie należy nadmienić, że w sytuacji procesowej K. T. (1) przy orzekaniu kary łącznej Sąd musiał zastosować przepisy obowiązujące przed 24 czerwca 2020 roku. K. T. był skazywany prawomocnie zarówno przed 24 czerwca 2020 roku (pierwszy raz w listopadzie 2018 r.), jak i po tej dacie. Przepisy dotyczące kary łącznej zmieniła Ustawa z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami (...) oraz uproszczonym postępowaniem o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem (...) (Dz. U. z 2020 r., poz. 1086). Zawiera ona także przepisy przejściowe, aczkolwiek wprost z nich nie wynika które z przepisów (obowiązujące przed 24.06.20 r. czy po tym dniu) należy stosować w sytuacji, z jaką mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Art. 81.1. powołanej wyżej ustawy mówi, że przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 38 (kara łączna), w brzmieniu dotychczasowym (stare przepisy), stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Z kolei art. 81.2. tejże ustawy mówi, że przepisy rozdziału IX ustawy zmienianej w art. 38 (kara łączna), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (nowe przepisy).

Jak wynika z powyższych przepisów, ustawodawca nie odniósł się do sytuacji gdy część kar została orzeczona prawomocnie przed wejściem w życie ustawy, a część po, jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.

Niemniej jednak – zdaniem Sądu – jeżeli część kar została prawomocnie orzeczona po 1 lipca 2015 r. (kiedy wprowadzono obowiązujące do 23 czerwca 2020 roku przepisy o karze łącznej), a część po 23 czerwca 2020 r. (kiedy zaczęły obowiązywać aktualne przepisy), należy stosować przepisy „stare”, a więc te, które obowiązywały pomiędzy 1 lipca 2015 roku a 23 czerwca 2020 roku. Zgodnie bowiem z art. 81.2 przepisów przejściowych, o których wyżej, nowe prawo ma zastosowanie tylko wtedy, gdy wszystkie wyroki uprawomocniły się po 23 czerwca 2020 r. W orzecznictwie i doktrynie wypracowano dyrektywę określaną jako „zakaz tworzenia konglomeratu ustawowego” (zasada jedności stosowania prawa). Niedopuszczalne jest zatem tworzenie konglomeratu ustawowego, charakteryzującego się tym, że podstawą niektórych części orzeczenia są przepisy ustawy nowej, a podstawą innych części tego samego orzeczenia – przepisy ustawy dawnej. Wynika to z samej literalnej wykładni art. 4 § 1 k.k. Potwierdza tę zasadę wprost treść art. 2 § 3 k.k.s., który brzmi: „Niedopuszczalne jest stosowanie w części ustawy nowej i w części ustawy obowiązującej poprzednio”. Na marginesie tylko można wspomnieć, że nie jest sprzeczne z zasadą jednolitości stosowania prawa, gdy do jednego z czynów oskarżonego w tej samej sprawie stosuje się ustawę nową, a do innego czynu tego samego oskarżonego ustawę dawną. W tej sytuacji Sąd zastosował w niniejszej sprawie wobec skazanego K. T. (1) przepisy obowiązujące pomiędzy 1.07.15 r. a 23.06.20 r., a brzmiały one następująco:

art. 85. [Warunki orzekania kary łącznej]

§ 1. Jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną.

§ 2. Podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1.

W tym stanie rzeczy Sąd mógł połączyć orzeczone wobec K. T. i podlegające wykonaniu kary, a nie te, które już „odbył”. Mowa oczywiście tylko i wyłącznie o karach wymierzonych za przestępstwa, a nie za wykroczenia. Takimi były trzy kary, orzeczone odpowiednio wyrokami:

4) Sądu Rejonowego w Grudziądzu z dnia 10 czerwca 2020 roku w sprawie II K 41/20 za czyn z art. 288§1 kk popełniony w dniu 30 września 2018 roku na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności;

5) łącznym Sądu Rejonowego w Chełmnie z dnia 7 lipca 2020 roku w sprawie II K 97/20 obejmującym wyroki Sądu Rejonowego w Toruniu o sygn. VIII K 764/19 i Sądu Rejonowego w Chełmnie o sygn. II K 318/19 na karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

6) Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 14 lipca 2020 roku w sprawie II K 906/19 za czyny z art. 279§1 kk w zw. z art. 283 kk oraz z art. 158§1 kk popełnione w dniu 20 lutego 2019 roku na karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Dowody:

- karta karna k. 11-13,

- opinia o skazanym k. 25-29

- odpisy orzeczeń i akta jednostkowe.

Zgodnie z art. 86§1 i 4 kodeksu karnego stosowanym w niniejszej sprawie, sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności. Karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Dotyczy to także sytuacji gdy jedna z kar podlegających łączeniu jest, jak w przypadku(...), karą łączną (w aktualnym stanie prawnym już nie).

W tym miejscu należy zaznaczyć, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego (w odpowiednim składzie orzekającym) z dnia 11 czerwca 2019 r. sygn. akt P 20/17 (Dz.U.2019.1135) z dniem 18 czerwca 2019 r. art. 87§1 kk stracił moc w zakresie, w jakim nakładał na sąd obowiązek połączenia kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności oraz wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności po dokonaniu zamiany kary ograniczenia wolności na karę pozbawienia wolności. Sąd oczywiście nadal mógł i może połączyć kary pozbawienia i ograniczenia wolności, aczkolwiek nie jest już do tego zmuszony. Wyznacznikiem decyzji jest ocena czy skazany wykona karę ograniczenia wolności, zwykle po odbyciu kary pozbawienia wolności. Taką pozytywną ocenę Sąd wystawił skazanemu K. T. (1), zwłaszcza, że postępowanie wykonawcze w zakresie kary ograniczenia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Grudziądzu, opisanym wyżej w punkcie 1), zostało zawieszono. Stąd decyzja Sądu o umorzeniu postępowania w zakresie orzeczenia kary łącznej obejmującej wspomnianą karę ograniczenia wolności (pkt III sentencji niniejszego wyroku łącznego).

Przechodząc więc do samego wymiaru kary łącznej orzeczonej w niniejszej sprawie zacząć należy od tego, że Sąd mógł ją orzec w granicach od 1 roku i 4 miesięcy (najwyższa z orzeczonych kar) do 1 roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności (ich suma). Zgodnie z art. 85a kk orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Od razu trzeba powiedzieć, że K. T. (1) jest notorycznym przestępcą – od 2018 roku, był już sześciokrotnie skazywany za przestępstwa. Wypełniał znamiona występków skierowanych przeciwko różnym dobrom chronionym prawem – mienie, życie i zdrowie, wolność. Popelniał także wykroczenia, za które orzekano wobec niego kary. Stąd mając na uwadze „przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego” Sąd musiał zastosować odpowiednią reakcję karną w postaci stosownie dolegliwej (długotrwałej) kary pozbawienia wolności. Jak już wspomniano granice kary łącznej pozbawienia wolności określa w niniejszej sprawie art. 86 § 1 kk. Zgodnie z jego treścią, Sąd wymierza karę łączną stosując trzy zasady: w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa (zasada absorpcji), poprzez orzeczenie jako

kary łącznej kary w wymiarze powyżej najwyższej z wymierzonych kar jednostkowych, a poniżej sumy tych kar (zasada asperacji) do sumy tych kar (zasada kumulacji). Na marginesie należy wspomnieć, że w aktualnie obowiązujących przepisach zrezygnowano z zasady tzw. pełnej absorpcji. Jak wskazano w orzecznictwie, które zachowuje aktualność, wydając wyrok łączny, Sąd powinien rozważyć przede wszystkim, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono te kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (m.in. wyr. SN z dnia 25 października 1983 roku, IV KR 213/83, OSNKW 1984/5-6/65). „W aspekcie przedmiotowym związek zbiegających się realnie przestępstw wyrażają kryteria przedmiotowe poszczególnych przestępstw, a to bliskość czasowa ich popełnienia (największa - gdy czyny przestępcze popełniane są równocześnie lub bezpośrednio po sobie), osoby pokrzywdzonych (największa ścisłość związku zachodzi, gdy kilkoma przestępstwami pokrzywdzono tę samą osobę), rodzaj naruszonego dobra prawnego (im bardziej zbliżone dobra, tym większa bliskości przestępstw, zatem największa przy tożsamości dóbr), sposób działania sprawcy itd. W aspekcie podmiotowym chodzi o motywby bądź pobudki stymulujące sprawę, rodzaj i formę winy itd.” (wyr. SA w Krakowie z 19 stycznia 2005 roku, II AKa 274/04, KZS 2005/1/14). Ponadto, wskazuje się, iż zastosowanie zasady pełnej absorpcji lub pełnej kumulacji jest rozstrzygnięciem skrajnym, zaś przeciwko zastosowaniu zasady pełnej absorpcji przemawia brak szczególnie bliskich powiązań - tak czasowych, jak i rodzajowych - pomiędzy przypisanymi oskarżonemu czynami (wyr. SA w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2006 roku, II AKa 80/06, LEX nr 183575). „Całkowitą absorpcję można zastosować albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź podmiotową i przedmiotową, albo orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną, albo też istnieją jakies inne szczególne okoliczności dotyczące osoby oskarżonego (wyr. SA w Katowicach z dnia 13 listopada 2003 roku, II AKa 339/03, LEX nr 183336). Także wzgląd na „potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa” wymagał aby kara łączna nie została wymierzona w dolnych ich granicach.

Przestępstwa, za które K. T. był skazywany wyrokami podlegającymi łączeniu popełniał on w okresie od grudnia 2018 roku do lutego 2019 roku, a więc w stosunkowo krótkim czasie. Były to jednak przestępstwa różnorodnjowe – skierowane przeciwko mieniu z użyciem przemocy wobec rzeczy oraz z użyciem przemocy skierowanej przeciwko osobie (przeciwko życiu i zdrowiu). Opinię o skazanym nadesłaną z zakładu karnego należy ocenić jako przeciętną – był on co prawda karany dyscyplinarnie i bagatelizuje wagę popełnionych przestępstw, aczkolwiek widać u niego postępy w procesie resocjalizacji.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe okoliczności, Sąd zastosował wobec skazanego zasadę asperacji i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 7 miesięcy pozbawienia wolności. Dzięki takiemu rozstrzygnięciu K. T. zyskał 3 miesiące wolności. W ocenie Sądu orzeczona w taki wymiarze kara spełni swoje cele, będąc dla skazanego wystraszająca dolegliwością i przestrogą na przyszłość.

W punkcie II wyroku zawarto odpowiednie zaliczenia na poczet orzeczonej kary łącznej.

Z uwagi na udzielenie skazanemu nieopłaconej obrony z urzędu zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy odpowiednie wynagrodzenie. Skazanego zwolniono od wydatków. Nie pracuje z zakładzie karnym, a dodatkowo ma zobowiązania finansowe wynikające z postanowień poprzednich wyroków.